

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 15 februari 1909 kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om borttagande af tullen å jordnötter.

(1:a A.)

I en inom Andra Kammaren af herr *C. E. Svensson* i Nyköping väckt motion, n:o 175, i hvilken två andra af kammarens ledamöter instämt, har framställts yrkande, »att Riksdagen måtte besluta borttaga tullen å jordnötter och vidtaga den ändring i tulltaxan, som däraf för- anledes».

Till stöd för ifrågavarande förslag har motionären anfört följande:

»Till Sverige importeras årligen stora kvantiteter kreatursfoder, däraf en stor del oljekakor, och det visar sig att importen af denna vara är stadd i ständig ökning. År 1905 importerades af oljekakor 102,681,774 kilogram, år 1906 120,152,380 kilogram och år 1907 144,154,009 kilo- gram. En betydande del af oljekakorna utgöras af *jordnötskakor*. Däraf importerades 1907 56,957,986 kilogram till ett värde af, enligt kommers- kollegii värdesättning, 7,119,748 kronor. Helt visst skulle det vara ur många synpunkter önskvärdt och gagneligt att kunna minska den mycket betydande summa, som för denna vara går ut ur landet. En sådan minsk- ning bör i fråga om jordnötskakorna kunna ske på det sättet, att nu gäl- lande tullsats å råvaran, jordnötterna, helt borttages. Därigenom skulle

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 5 Saml. 1 Afd. 5 Häft. (N:o 5).

möjlighet beredas att här i landet fabricera jordnötskakorna. En ny industri, af allt att döma bärkraftig och gifvande, skulle i och med detta tillföras landet. Man är i vissa kretsar af affärsmän, där denna fråga är föremål för lifigt intresse, öfvertygad om, att, därest jordnötterna finge tullfritt införas, tillverkning af jordnötskakor, med en modernt och tidsenligt inrättad fabrik och med ett rationellt tillvaratagande af biprodukterna skulle blifva synnerligen lönande. Lämpliga platser för en sådan industri finnas flerstädes i vårt land. Upplysninger, som inhämtats från svenska konsulatet i Marseille, ge vid handen, att oljefabrikanter där under senaste åren förtjänat mycket penningar. Vid nyligen skedd kalkylering för en ny anläggning därstädes i samma bransch har en fabriksanläggning, sysselsättande 178 manliga och 84 kvinnliga arbetare, beräknats lämna en nettoförtjänst per dag af 2,500 fr. eller per år 875,000 fr. Äfven om ett så lysande resultat icke skulle kunna nås här, synes dock, som sagdt, fabrikationen böra blifva gynnsam i ekonomiskt afseende. För jordbrukarna bör det vara önskvärdt, att fabrikationen af en för dem så viktig vara som jordnötskakorna kan äga rum inom landet. Därigenom kunna de inhemska konsumenternas önskningar beträffande varans kvalitét lättare göra sig gällande och blifva tillgodosedda.

Det förefinnes så mycket mindre skäl att bibehålla tullen å jordnötter, som densamma icke inbringa något afsevärdt belopp i statskassan. Någon uppgift rörande värdet af importerade jordnötter har jag icke lyckats förskaffa, men då införseln af hela den grupp varor, till hvilken jordnötterna i tullverkets uppgifter hänföras, nämligen gruppen *bönor*, under 1907 uppgick till ett värde af endast 500,907 kronor, är det påtagligt, att importen af jordnötter under nuvarande förhållanden är relativt obetydlig.«

Jordnötter eller, som varan ock benämnes, arachidnötter, tullbehandlas såsom bönor och beläggas sålunda med en tull af 3 kronor 70 öre per 100 kilogram. Denna artikel finnes icke särskildt upptagen i den officiella införselstatistiken; och kan följaktligen importen därpå icke uppgifvas.

Afsikten med den af motionären föreslagna tullfriheten å jordnötter är att få till stånd tillverkning inom landet af olja och foderkakor ur importerade sådana nötter. Enligt hvad utskottet inhämtat, kan visserligen ifrågasättas, huruvida en dylik industri har utsikt att ekonomiskt

bära sig i vårt land, alldenstund jordnötternas pressning och vidare behandling lärer fördelaktigast bedrivas på eller åtminstone i närheten af själfva växtorten; men någon betänklighet mot medgifvande af den ifrågasatta tullfriheten torde å andra sidan icke möta, hvadan artikeln i fråga synes kunna befrias från tullafgift.

Bevillningsutskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, med bifall till förevarande motion, ville besluta, att artikeln arachid- eller jordnötter förklaras tullfri samt att i följd häraf i tulltaxan skall intagas en så lydande rubrik:

Arachid- eller jordnötter fria.

Stockholm den 15 februari 1909.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.
